

Audiovisual translation ensures global accessibility of multimedia content through methods like subtitling, dubbing, voiceover, and audio description. It requires linguistic accuracy and cultural sensitivity to overcome challenges such as synchronization and adaptation. As media consumption expands, high-quality AVT remains crucial for cross-cultural communication and inclusivity in the film industry.

BIBLIOGRAPHY

1. [Gambier](#), Y., [Pinto](#), S. R. (2018). Audiovisual Translation: Theoretical and Methodological Challenges. URL: <https://dokumen.pub/audiovisual-translation-theoretical-and-methodological-challenges-1nbsped-9789027263735-9789027201195.html>
2. Orero, P. (2004). Topics in audiovisual translation. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Kushynova/0034709.pdf>
3. [Shermukhamedova](#), D. (2022). Pragmatic features of audiovisual translation, 2(11/S), 181-186.
4. Valdeón, R. A. (2022). Latest trends in audiovisual translation. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0907676X.2022.2069226#abstract>

РОЛЬ АБРЕВІАТУР У ЮРИДИЧНОМУ ДИСКУРСІ: МОВНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Яна Бойко

доктор філологічних наук, доцент,

професор кафедри філології та перекладу

Київський національний університет технологій та дизайну

Ніна Пентій

студентка кафедри філології та перекладу

Київський національний університет технологій та дизайну

Юридичний дискурс як форма професійного спілкування базується на суворій нормативності та формалізованості, що робить його відмінним від

інших типів мовлення. Він виконує важливу роль у формуванні правового мислення, регулюванні суспільних відносин і забезпеченні міжінституційної комунікації. Оскільки правова мова покликана не лише інформувати, а й формувати обов'язкові для виконання правила поведінки, точність і однозначність кожного терміна тут мають вирішальне значення.

Особливості цього виду дискурсу обумовлені потребою в стабільності термінологічних одиниць, а також у створенні прозорої та уніфікованої системи фахового спілкування. Одним з виразних проявів таких рис є використання скорочених форм – аббревіатур і акронімів, які виконують не лише лінгвістичну, а й прагматичну функцію, оскільки часто містять у собі цілу концептуальну структуру або позначають складні інституційні поняття.

У межах юридичної комунікації скорочення виступають як інструмент оптимізації мовлення, що дає змогу стисло передавати складні поняття без втрати змісту. Завдяки використанню аббревіатур юридичні тексти набувають компактності, зберігаючи при цьому всю необхідну інформацію.

Такі мовні одиниці часто мають усталений характер і функціонують як терміни, які не потребують розшифровки у відповідному професійному середовищі (Newmark, 2008). Їх застосування зумовлене прагненням до стандартизації правової комунікації, де однозначність і формалізованість викладу є критично важливими.

Однак для перекладача, особливо у міжкультурному контексті, важливо не лише розпізнати аббревіатуру, а й правильно передати її значення у мові перекладу, враховуючи лінгвістичні, функціональні та культурні особливості цільової аудиторії.

Типологія аббревіатур охоплює як традиційні ініціальні форми (*LLB*, *EU*), так і складніші конструкції, утворені за допомогою поєднання частин слів або слів і цифр (*Interpol*, *G8*). Кожен тип скорочення виконує свою функцію в тексті та вимагає відповідного способу тлумачення залежно від контексту.

У юридичних текстах зустрічаються і скорочення, що походять від латинської мови (*ibid.*, *vs.*, *etc.*), які зберігають свою актуальність у міжнародному праві. Вони часто вживаються у правових документах, договорах, позовних заявах та інших процесуальних актах. Окремі аббревіатури, такі як *SCOTUS*, мають глибоке культурне навантаження й можуть викликати складнощі в розумінні без пояснень або тлумачення, особливо для перекладача, який працює поза межами англоамериканської правової системи (Карабан, 2004).

Акроніми, що вимовляються як слова, зокрема *UNICEF*, *SALT*, також займають помітне місце у юридичному дискурсі. Такі одиниці є зручними у вживанні, оскільки спрощують сприйняття та вимову, проте при цьому не знижують смислове навантаження. Вони здатні передавати не лише інформацію, а й закладену ідеологію або концептуальну модель, пов'язану з правовою практикою певної країни. Наприклад, аббревіатура *UNICEF* у свідомості адресата асоціюється не тільки з офіційною назвою організації, а й із поняттям захисту прав дитини.

Водночас багатозначність деяких скорочень (наприклад, *ADA*) підкреслює необхідність контекстуального аналізу для точного перекладу й уникнення термінологічних помилок (Єнікєєва, 2004, с. 87). У таких випадках перекладач повинен не просто перекласти слово, а й ретельно вивчити його контекстуальну роль і значення.

Формування професійної термінології у сфері права супроводжується створенням глосаріїв, правових словників, баз даних, які забезпечують стандартизацію термінів. У процесі перекладу вони слугують важливим інструментом для перевірки варіантів відтворення тієї чи іншої аббревіатури. Одним із таких джерел є *Англо-український словник аббревіатур* О. М. Лучук (2016), що охоплює специфічні скорочення у правовому, економічному та дипломатичному дискурсах.

Такі словники не лише полегшують роботу перекладача, а й сприяють уніфікації правового перекладу загалом, що є особливо важливим при роботі з офіційними документами, угодами або нормативними актами. Використання подібних ресурсів дозволяє досягти високої точності у відтворенні скорочень у процесі перекладу та зберігати юридичну коректність і змістову відповідність.

Отже, юридичний дискурс характеризується особливою мовною організацією, яка передбачає активне використання скорочень для забезпечення точності та економії мовних засобів. Аббревіатури й акроніми є невід'ємною частиною правової мови, ігнорування або неправильне тлумачення яких може призвести до помилок на змістовому та юридичному рівні.

Їх застосування визначається прагматикою тексту й потребує глибокого розуміння як лінгвістичних структур, так і контексту функціонування. Теоретичне осмислення цих одиниць створює підґрунтя для формування стратегії їх ефективного перекладу.

У результаті комплексного підходу до аналізу скорочених форм можливе досягнення високої точності у фаховому перекладі юридичних текстів, що, у свою чергу, сприяє професійному зростанню перекладача і вдосконаленню правового дискурсу в цілому.

Список використаних джерел

1. Єнікєєва С. М. (2004). Формування нових словотворчих елементів англійської мови шляхом афіксації лексичних одиниць. Загальні питання філології. Т. 1. С. 85–90.
2. Карабан В. І. (2004). Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця : Нова книга. 577 с.
3. Лучук О. М. (2016). Англо-український словник аббревіатур та акронімів у галузі міжнародних відносин, економіки і права. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 192 с.
4. Newmark P. (2008). A Textbook of Translation. Harlow: Pearson Education Limited, 2008. 292 p.